

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за доцент в област на висше образование
4. Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки,
Научна специалност: 01.01.12 – Информатика
(информационно моделиране на фолклорното наследство),
обявен в ДВ, бр. 16/24.02.20012 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев

Рецензент: проф. д.м.н. Петър Любомиров Станчев, Институт по математика и информатика при БАН, e-mail: stanchev@math.bas.bg

Това становище е написано на основание на заповед 136/24.04.2012 на Директора на ИМИ, БАН, както и на решение на научното жури по процедурата (Протокол от 10.05.2012 г.). То е изготвено въз основа на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на БАН и на ИМИ при БАН.

1. Общо описание на представените материали

Бяха ми представени следните материали на кандидата: професионална автобиография, диплома за завършено висше образование, диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“, пълен списък на научните трудове, списък на научните трудове за участие в конкурса, авторска справка за научните приноси на трудовете за участие в конкурса, копие от Държавен вестник с обявата за конкурса, документи за учебна работа, справки за четени лекции/упражнения, копия от трудовете за участие в конкурса.

Гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев е представил за участие в конкурса 23 научни публикации, тематично разпределени в следните направления: цифрови библиотеки за представяне на фолклорни обекти и знания; модели и системен анализ на елементи от българската фолклорна култура; анализ на лингвистични структури на фолклорни текстове и културологични модели на български фолклорни обекти, представени в Интернет.

2. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев е завършил Софийския университет “Св. Климент Охридски” – магистър по филология през 1985 г, и през 1994 г. защитава дисертация. От 2006 г. е н.с. I ст./главен асистент в Института по математика и информатика при БАН. Ръководил и е участвал в 9 национални и международни проекти.

Чел е лекции в Русенския университет „Ангел Кънчев” и Софийския университет “Св. Климент Охридски”.

3. Анализ на научните постижения на кандидата

Основните научни, научно-приложни и учебно-методически приноси на Константин Звездомиров Рангочев са главно в следните области:

А. Цифрови библиотеки за представяне на фолклорни обекти и знания (10 на брой). Информационни модели за представяне на фолклорни знания в цифрова библиотека за българска традиционна култура и фолклор. За целите на информационното моделиране на българския фолклор за първи път е направен анализ на различните видове образци от българската традиционна култура и фолклор – специфика, технологии на запис и съхранение, съществуващи хранилища, съдържанието им, моделите, по които е направено описанието им, техните особености и др. Дискутирани са възможностите за извличане на фолклорна информация от създадените архиви чрез традиционните средства и методи, възникващите проблеми в процеса на извличане на знания и причините за тяхната поява. За първи път в България е разработена онтология на българските фолклорни обекти. Осъществени са семантичната анотация, индексирание и представяне на аудиовизуално фолклорно съдържание, превръщайки го в многократно използваеми обекти, съхранени в специализирано хранилище, наречено цифрова библиотека за българска традиционна култура и фолклор. Онтологията позволява внедряване на сложните семантично и контекстно-базирани методи за достъп и търсене на цифровизирано фолклорно знание, отразявайки спецификата на фолклорния обект, неговата сложна хетерогенна и многопластова структура. Осигурени са възможности за явно дефиниране на различни връзки между фолклорните обекти на семантично ниво, които понастоящем почти не са посочвани от изследователите.

Архитектура, услуги и технологии на цифрова библиотека за българска традиционна култура и фолклор. Цифровите библиотеки се използват като съвременно технологично решение за представяне на фолклорни знания в Интернет, което осигурява възможности за достъп и иновативен подход за представяне на ценни културни артефакти. Създаваните приложения - цифрова библиотека за българска традиционна култура и фолклор и Българска фолклорна артерия, осигуряват широк набор от услуги за представяне във виртуална форма на ценните образци от българското фолклорно наследство.

Лингвистични обработки върху данните в цифрова библиотека за българска традиционна култура и фолклор. В статиите са представени основните видове речници, необходими за извършването на такъв лингвистичен анализ. По този начин е поставена основа на услуги за езиков анализ на текстови обекти в цифрови библиотеки, подпомагащи научните изследвания в областта на лингвистиката, етнологията и фолклористиката.

Б. Модели и системен анализ на елементи от българската фолклорна култура (4 броя). За първи път се разглежда информационното моделиране като основен изследователски метод в българската етнология от създаването ѝ през XIX в. до днес. Направени са анализи на важни системни групирания в българската фолклорна култура.

В. Анализ на лингвистични структури на фолклорни текстове (7 броя) За първи път в българската етнология са представени анализи на структурите на някои видове текстове от фолклорния епос. В тях отделните фолклорни текстове се разглеждат като притежаващи

уникална собствена структура и комбинации от елементи. Разглеждат се взаимоотношенията на лексическата структура на българския юнашки епос и неговият контекст.

Г. Културологични модели на български фолклорни обекти, представени в Интернет (1 брой). За първи път от етнологка гледна точка се поставя въпросът за вида на комуникацията в Интернет.

4. Принос на кандидата

Някои от приносите на Константин Звездомиров Рангочев в зависимост от Правилника на ИМИ за приложение на ЗРАСПБ са:

- ръководство и участие в 9 международни и национални научноизследователски проекти
- участие в програмни и организационни комитети на научни мероприятия (от последните 6 години): 11
- ръководство на научни семинари: 1
- членство в авторитетни творчески и/или професионални организации в съответната научна област: 1
- участия с доклади в международни и национални научни форуми (от последните 6 години): 47
- участия в редколегии на научни издания и редактор на научни издания: 6
- занятия във висши училища – лекции и семинари и ръководство на дипломанти: в **Русенски университет, Факултет природни науки и образование, СУ “Св. Климент Охридски”** и ПУ „Паисий Хилендарски.

5. Заключение

Познавам кандидата и работите му. Искам да изтъкна умението на кандидата да работи в международни проекти в областта на информатиката. Давам **положителна оценка** на всички материали представени от гл. ас. д-р Константин Звездомиров Рангочев. Считаю, че той напълно отговаря на всички изисквания на ЗРАСПБ, правилника на МС за прилагането му, правилника на БАН и правилника на ИМИ за условията и реда за заемане на академичната длъжност **доцент** в ИМИ на БАН в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна специалност 01.01.12 Информатика (информационно моделиране на фолклорното наследство).

Флинт, 21 май 2012

Рецензент:

/проф. дмн Петър Станчев/